

ONEMOCNĚNÍ NERVOVÉHO SYSTÉMU VYVOLANÁ INFEKČNÍMI AGENS

MUDr. Hana Roháčová, Ph.D. – editor hlavního tématu

Infekční klinika FN Na Bulovce, Praha

Neurol. pro praxi, 2006; 3: 127

Onemocnění nervového systému, která jsou způsobena infekčními agens, jsou poměrně častá a ve většině případů i velmi závažná. Postižen může být nejen centrální nervový systém tj. mozek, mícha a jejich obaly, ale též periferní nervový systém. Některá onemocnění nervového systému vznikají primárně (například primární hnisavé meningitidy), jiná jako komplikace základního onemocnění (metastatické postižení při infekční endokarditidě, parainfekční encefalitidy při jiných infekčních chorobách). Rozdělení neuroinfekcí může být podle několika hledisek. Jedním z hledisek je lokalizace infekce, jak již bylo zmíněno. Někdy dochází k postižení několika míst současně. Například zánětlivé postižení mozku a jeho obalů tj. meningitida a encefalitida jdou u aseptických zánětů často ruku v ruce, ale výjimkou není ani meningomyelitida, meningo-radikulitida a řada dalších. Druhým hlediskem může být to, zda je postižena šedá či bílá hmota, moz-

kové a míšní obaly, ale k postižení tkáně může dojít i při poruše cévního zásobení příslušné oblasti (vasculitidy, tromboflebitidy). Konečně třetím hlediskem může být vyvolávající agens. Jde o neuroinfekce bakteriální, virové, ale i parazitární či mykotické. Samostatnou kapitolou jsou choroby způsobené priony. Stejně jako u jiných infekčních chorob se spektrum neuroinfekcí do určité míry mění. V současné době se na území České republiky nevyskytuje onemocnění dětskou obrnou, infekční onemocnění nervové soustavy při brucelóze či diftérii. Používáním kvalitních očkovacích látek ubylo postvakcinačních encefalitid, stejně jako díky celoplošnému očkování se významně snížila incidence spalniček, zarděnek i příušnic a tím i možných parainfekčních encefalitid. Očkováním proti hemofilovým nákazám také v posledních letech významně ubývá invazivních hemofilových infekcí. Naopak opět jsou na vzestupu choroby, o kterých jsme si mysleli, že již patří minulosti.

Jedná se například o tuberkulózu či lues. Avšak objevují se i nové infekce postihující nervový systém. Patří mezi ně infekce virem lidské imunodeficiency, lymeská borelióza, ehrlichioza a další.

Vzhledem k tomu, že neuroinfekce patří ve spektru infekčních chorob mezi ty závažnější, je třeba jim věnovat velkou pozornost. Spektrum příznaků, kterými jsou provázeny, je velmi rozmanité a diferenciální diagnostika je široká. Diagnostika by měla být stanovena co nejdříve, aby se předešlo možným komplikacím, trvalým následkům či dokonce úmrtí pacienta. Uvedená sdělení mají přiblížit problematiku neuroinfekcí, jejich etiologii, klinický obraz i diferenciální diagnostiku a specifika u věkových kategorií.

MUDr. Hana Roháčová, Ph.D.

Infekční klinika FN Na Bulovce
Budínova 2, 181 81 Praha 8
e-mail: rohacovh@fnb.cz